

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR del. Do SO Mirosław Major

Protokolant p.o. stażysty E. C.

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2015 r. w Poznaniu

odwołania **E. N.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

z dnia 18.07.2014 r., znak (...)

w sprawie **E. N.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje E. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 5 czerwca 2014 r. do 31 grudnia 2016 r.;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz odwołującej kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lipca 2014r. (znak (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. odmówił E. N. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, albowiem zgodnie z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 15 lipca 2014r., odwołująca nie jest niezdolna do pracy. Jako podstawę prawną ZUS wskazał przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.).

W dniu 21 sierpnia 2014r. E. N. wniosła odwołanie od powyższej decyzji w przepisany trybie i terminie. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że decyzja jest dla niej krzywdząca, albowiem ze względu na występujące u niej od 2013r. schorzenia i długotrwałą niezdolność do pracy pracodawca w dniu 4 czerwca 2013r. rozwiązał z nią umowę o pracę a utrzymujący się zły stan zdrowia uniemożliwia jej podjęcie innej pracy. Wniosła także o przebadanie przez biegłych specjalności z grupy schorzeń na które cierpi.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasową argumentację. Wskazał także, że do dnia 4 czerwca 2014r. odwołująca pobierała świadczenie rehabilitacyjne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. N. urodziła się (...), z zawodu monter urządzeń elektrycznych, od 1977r. wykonywała prace umysłowa, od 1985r. była zatrudniona w Urzędzie Miasta P..

W okresie od 7 grudnia 2013r. do 4 czerwca 2014r. odwołująca pobierała świadczenie rehabilitacyjne.

W dniu 14 kwietnia 2014r. E. N. złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 22 maja 2014r. uznał, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy. Wobec sprzeciwu wnioskodawczyni, rozpoznanie potwierdziła Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 15 lipca 2014r., stwierdzając, że jest ona zdolna do pracy.

W dniu 18 lipca 2013r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

W toku postępowania Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych endokrynologa, ortopedy, pulmonologa, psychiatry i psychologa na okoliczność naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji; możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy, jak również celowości przekwalifikowania, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne; czy charakter i przebieg procesów chorobowych oraz ich wpływ na stan czynnościowy organizmu, sprawność psychofizyczną oraz stopień przystosowania do ubytków anatomicznych, kalectwa, skutków choroby powoduje całkowitą bądź częściową niezdolność do pracy ze wskazaniem daty początkowej, a w przypadku stwierdzenia niezdolności do pracy czy powinna być ona orzeczona na okres nie dłuższy niż 5 lat i na jaki okres, bądź też dłuższy niż 5 lat z jednoczesnym wskazaniem, że według wiedzy medycznej nie ma rokowań do odzyskania zdolności do pracy przed upływem 5 lat; a nadto czy okoliczności dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy powstały po dniu wydania decyzji tj. 18 lipca 2014r.

W wydanej w dniach 26 listopada i 1 grudnia 2014r. opinii biegli sądowi lekarze rozpoznali u odwołującej: sprawność umysłową w normie, dyskretnie zaznaczone psychologiczne wykładniki organicznych zmian w obrębie (...), zaburzenia adaptacyjne, niedoczynność pooperacyjną tarczycy, niedoczynność przytarczyc pooperacyjną, przewlekły zespół bólowy kręgosłupa, szczególnie w odcinku szyjnym i L-S w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych bez istotnej dysfunkcji narządu ruchu, przewlekły zespół bólowy obu stawów nadgarstkowych i łokciowych, w przebiegu obustronnego zespołu cieśni kanału nadgarstka i obustronnego tzn. łokcia tenisisty, stan po przebytych zabiegach operacyjnych bez istotnej dysfunkcji manualnej, przebyte, zakleszczające zapalenie pochewek ścięgnistych, mięśni zginaczy palców prawej ręki bez istotnej wartości orzeczniczej, astmę oskrzelową przewlekłą, kontrolowaną- wydolna oddechow.

W ocenie biegłych psychiatry i psychologa nie zachodzi niezdolność do pracy z przyczyn psychopatologicznych. Odwołująca jest psychicznie sprawna, a zaburzenia adaptacyjne mają uwarunkowanie sytuacyjne, przez co rozumie się przewlekłe, psychicznie obciążające i nasilone wydarzenia losowe. Zaburzenia te w zależności od obrazu klinicznego oraz nasilenia objawów nie naruszając sprawności ustroju w stopniu powodującym niezdolność do pracy.

W opinii biegłego endokrynologa odwołująca jest osobą częściowo niezdolną do pracy od momentu złożenia wniosku do końca grudnia 2016r. Biegły wskazał, że u odwołującej stwierdza się znacznie nasiloną, niewyrównaną niedoczynność przytarczyc powodującą niekontrolowane kurcze mięśni kończyn dolnych i górnych mimo stosowania dużych dawek witaminy D3 oraz preparatów wapnia. Na niewyrównany charakter niedoczynności przytarczyc powodujący ataki tężyzki wskazuje znacznie obniżony poziom wapnia zjonizowanego oraz dodatnie objawy C. oraz T..

W opinii biegłego ortopedy rozpoznane schorzenia ortopedyczne nie powodują u odwołującej długotrwałej niezdolności do pracy. Biegły podkreślił, że zgłaszane przez odwołującą dolegliwości bólowe kręgosłupa szczególnie w odcinku szyjnym i lędźwiowym niewątpliwie mają związek ze stwierdzonymi zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi, jednak zmiany te nie powodują długotrwałej niezdolności do pracy. Wskazał, że akcentowane przez odwołującą dolegliwości bólowe nie są jednostką neurologiczną, tylko subiektywnym odczuciem i jako takie nie mają decydującego znaczenia w orzecznictwie.

W opinii biegłego pulmonologa odwołująca nie jest niezdolna do pracy. Biegły wskazał, że w badaniu spirometrycznym parametry w normie, w badaniu przedmiotowym bez zmian osłuchowych patologicznych przy prawidłowym natlenowaniu krwi w obwodzie nadto odwołująca nie wymagała leczenia nebulizacjami, sterydami systemowymi lub hospitalizacji.

W ocenie łącznej biegłych prezentowane dolegliwości z przyczyn endokrynologicznych powodują ograniczenia zdolności do pracy u odwołującej w stopniu uzasadniającym orzeczenie częściowej niezdolność do pracy od daty złożenia wniosku do końca grudnia 2016r.

Do powyższych opinii żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń, jednakże organ rentowy w piśmie z dnia 26 maja 2015r. wskazał, że odwołująca do dnia 4 czerwca 2014r. pobierała świadczenie rehabilitacyjne.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy,
- akt rentowych ZUS I O/P. dot. odwołującej (znak (...)),
- opinii biegłych lekarzy sądowych: endokrynologa dr L. P., ortopedy dr A. C. (k. 51-53), pulmonologa dr M. R., psychiatry dr R. G. oraz psychologa mgr R. L..

Za w pełni wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego Sąd uznał zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów. Zostały one sporządzone w przepisanej formie przez właściwe organy w zakresie ich kompetencji.

Przystępując do analizy przydatności dla niniejszego postępowania opinii opracowanej przez ww. biegłych sądowych należy podkreślić w pierwszej kolejności, że dowód ten podlega ocenie na równi z innymi dowodami zgodnie z zasadą swobodnej oceny wyrażoną w art. 233 § 1 kpc. W związku z tym, strony postępowania nie są ograniczone w podważaniu konkluzji ekspertyz sporządzanych przez biegłych. Z uwagi na szczególny przedmiot, cel i charakter tego środka dowodowego częściowo odmienne są w odniesieniu do niego – w porównaniu z innymi dowodami - kryteria oceny przydatności dla wydawanego w sprawie rozstrzygnięcia. Pewne wskazówki wyraził w tym zakresie Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 listopada 2000 roku, stwierdzając, że opinia biegłego podlega ocenie – przy zastosowaniu art. 233 § 1 kpc – na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Opinia biegłego nie podlega zatem weryfikacji jak dowód na stwierdzenie faktów na podstawie kryterium prawdy i fałszu. Jej przedmiotem nie jest bowiem w ogóle przedstawianie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych - sygn. I CKN 1170/98; OSNC 2001/4, poz. 64). W konsekwencji, w przypadku dowodu z opinii biegłego częściowo ograniczone są, wynikające z art. 233 § 1 kpc, uprawnienia sądu. O ile bowiem sąd może oceniać taką opinię pod względem fachowości, rzetelności, czy logiczności (w tym również pomijać oczywiste pomyłki, czy błędy rachunkowe), nie może jednak nie podzielać merytorycznych poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 grudnia 1990 roku, I PR 148/90, OSP 1991/11-12, poz. 300).

Sporządzone w toku niniejszego postępowania opinie biegłych sądowych, w ocenie Sądu, spełniają powyższe wymagania. Nie zostały ujawnione jakiegokolwiek okoliczności podważające ich moc dowodową. Opinia o częściowej niezdolności odwołującej do pracy jest jednoznaczna, spójna i logiczna. Nie zawiera żadnych wewnętrznych sprzeczności, ani luk. Sformułowana w niej stanowcza i konkretna konkluzja w pełni koresponduje z kolei z rezultatami przeprowadzonych i opisanych przez biegłych badań. W ocenie Sądu, opisy przeprowadzonych przez biegłych badań, świadczą o dokładnym badaniu odwołującej. Spostrzeżenia poczynione przez biegłych przedstawione zostały w sposób szczegółowy i wyczerpujący. Biegli opracowujący opinię zapoznali się z dokumentacją leczenia odwołującej, co zostało ujęte w wywiadach. Czynności te z całą pewnością umożliwiły miarodajne i rzetelne ustalenie faktycznego stanu zdrowia E. N.. Powyższe okoliczności uzasadniają przekonanie, że ostateczny wniosek opinii biegłych, zgodnie z którym odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy do końca grudnia 2016r., został w sposób dostatecznie czytelny, jasny i przekonujący umotywowany opisanymi rezultatami przeprowadzonych badań oraz wynikami wywiadów lekarskich. Argumentacja na poparcie tej konkluzji przytoczona została w sposób przystępny i jasny, poddawała się tym samym weryfikacji w oparciu o pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Nie budzi również żadnych wątpliwości, że ww. ekspertyza opracowana została przez osoby kompetentne do dokonania oceny stanu zdrowia odwołującej i stwierdzenia jej zdolności do pracy oraz dysponującymi w tym zakresie fachową wiedzą i doświadczeniem. Biegli badający odwołującego zostali wpisani również na listę biegłych sądowych prowadzoną przez Prezesa Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Z uwagi na powyższe, wydając rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, Sąd oparł się przede wszystkim na opinii sporządzonej przez biegłych sądowych. Sąd w pełni podzielił poglądy i oceny tych biegłych. Nie zaistniała więc potrzeba powtarzania lub uzupełniania postępowania dowodowego, w tym również dopuszczenia dowodu z opinii biegłych sądowych innych specjalności, tym bardziej, że odwołująca nie wносиła o badanie przez biegłego innej specjalności, a biegli badający odwołującą nie wskazali, by zachodziła konieczność wydania jeszcze opinii przez innych biegłych.

Również sama odwołująca oraz pozwany organ rentowy nie znaleźli argumentów, by podważyć trafność opinii biegłych sądowych. Dlatego też Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na wnioskach płynących z analizowanej opinii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie E. N. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- jest niezdolny do pracy;
- ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z ust. 2 powołanego przepisu, ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 57 ust. 2).

W rozumieniu powołanej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy, uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W niniejszej sprawie było bezsporne, że odwołująca posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy.

Przedmiotem sporu pozostawała natomiast kwestia niezdolności do pracy odwołującej.

W świetle powołanych powyżej przepisów nie budzi wątpliwości, że niezdolność do pracy uzależniona jest od stopnia naruszenia sprawności organizmu, co może być stwierdzone tylko przez lekarzy specjalistów. W kwestiach bowiem wymagających wiadomości specjalnych – a taką jest bez wątpienia kwestia stanu zdrowia – sąd winien posiłkować

się biegłymi, nie zaś zajmować stanowisko samodzielnie (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2000r., IV CKN 1209/00, Lex nr 52621).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności opinie biegłych sądowych lekarzy: endokrynologa, psychiatry, ortopedy, pulmonologa i psychologa w pełni potwierdzają, że E. N. jest aktualnie osobą częściowo niezdolną do pracy. Biegły endokrynolog wskazał, że u odwołującej stwierdza się znacznie nasiloną, niewyrównaną niedoczynność przytarczyc powodującą niekontrolowane kurcze mięśni kończyn dolnych i górnych mimo stosowania dużych dawek witaminy D3 oraz preparatów wapnia. Na niewyrównany charakter niedoczynności przytarczyc powodujący ataki tężyczki wskazuje znacznie obniżony poziom wapnia zjonizowanego oraz dodatnie objawy C. oraz T.. Pozostali biegli nie stwierdzili schorzeń z zakresu swoich specjalności, które powodowałyby niezdolność do pracy, jednakże w łącznej ocenie biegłych odwołująca jest z przyczyn endokrynologicznych częściowo niezdolna do pracy od daty złożenia wniosku do końca grudnia 2016r.

Jeśli chodzi o datę przyznania świadczenia, Sąd zauważa, że odwołująca wniosek o przyznanie świadczenia rentowego złożyła już w dniu 14 kwietnia 2014r., jednakże do dnia 4 czerwca 2014r. pobierała świadczenie rehabilitacyjne.

Zgodnie z art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy, m.in. prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia. Zwrot "zaprzestanie pobierania zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia" należy rozumieć jako zakończenie okresu pobierania tych świadczeń czy to ze względu na ustanie niezdolności do pracy przypadającej w czasie tego okresu, czy też z uwagi na wyczerpanie prawa do tych świadczeń, czyli wykorzystania 14/33 dni wynagrodzenia chorobowego (art. 92 k.p.), 182 lub 270 dni zasiłku chorobowego (art. 8 ustawy zasiłkowej) albo 12 miesięcy świadczenia rehabilitacyjnego (art. 18 ust. 2 ustawy zasiłkowej). W konsekwencji osoby, które uprawnienia emerytalno-rentowe nabyły w czasie pobierania zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia, prawa do świadczeń emerytalno-rentowych zrealizują później niż one faktycznie powstały, nie jest bowiem możliwe, aby np. zrezygnować z pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy (art. 92 k.p. w zw. z art. 84 k.p.) w celu wcześniejszego - niż jest to określone w art. 100 ust. 2 - nabycia prawa do emerytury lub renty.

W związku z powyższym Sąd, w oparciu o w/w przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję w całości i przyznał odwołującej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 5 czerwca 2014r. do dnia 31 grudnia 2016r. (pkt 1 wyroku).

W konsekwencji należało zasądzić od pozwanego – jako strony przegrywającej sprawę – koszty zastępstwa procesowego w stawce minimalnej, tj. 60 zł (art. 98 § 1 i 4 kpc) – pkt. 2) wyroku.

/-/ M. M.

Z/proszę:

1. Notować w kontrolce uzasadnień.
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć peł. pozwanego wraz z aktami rentowymi.
3. Za 14 dni lub z pismem.

P., 18.08.2015 r.

I.: urlop sędziego 16.07.-16.08.2015 r.